

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1368/2019
21.01.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Радослава Петровића, Драгана Аћимовића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Аце Терзића, због продуженог кривичног дела обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 2. у вези члана 61. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Аце Терзића, адвоката Душана Сакића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву К 31/17 од 28.05.2019. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 634/19 од 08.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 21.01.2020. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Аце Терзића, адвоката Душана Сакића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву К 31/17 од 28.05.2019. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 634/19 од 08.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Краљеву К 31/17 од 28.05.2019. године окривљени Ацо Терзић оглашен је кривим због продуженог кривичног дела обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 2. у вези члана 61. Кривичног законика, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 4 године, због продуженог кривичног дела обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 1 године и 6 месеци и кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 2 месеца и новчана казна у одређеном износу од 100.000,00 динара, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 5 година и 6 месеци, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору у периоду од 17.03.2016. године до 01.04.2016. године и на новчану казну у одређеном износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 30 дана и истовремено је одређено да ће суд, уколико окривљени наведену новчану казну

не плати у остављеном року, исту заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом, на основу одредбе члана 87. Кривичног законика и члана 348. став 6. Кривичног законика, према окривљеном је изречена мера безбедности одузимање предмета и то: пиштоља чехословачке производње марке „...“, модел „...“, калибра 7,65мм, без серијског броја и муниције – 19 метака калибра 7,65 и 21 патроне за ловачку муницију калибра 12мм.

Истовремено окривљени је обавезан да плати суду на име паушала новчани износ од 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде и трошкове кривичног поступка, о чијој ће висини суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 634/19 од 08.10.2019. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Аце Терзића и првостепена пресуда потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног Аце Терзића, адвокат Душан Сакић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање и нареди да се нови поступак одржи пред потпуно измењеним већем.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Аце Терзића је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног Аце Терзића у поднетом захтеву истиче да је првостепеном пресудом оптужба прекорачена, јер је окривљени пресудом Вишег суда у Краљеву К 22/16 од 15.03.2017. године, био оглашен кривим због продуженог кривичног дела обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 1. и 2. у вези члана 61. Кривичног законика, на коју пресуду није било жалбе јавног тужиоца, а да је након укидања те пресуде по жалби окривљеног, у поновном поступку, правноснажном пресудом Вишег суда у Краљеву К 31/17 од 28.05.2019. године, окривљени оглашен кривим изреком која је потпуно преписана из поднеска – прецизираног оптужног акта Ктс 7/16 од 29.03.2019. године, а којим поднеском је извршена измена првобитне оптужнице. Према ставу одбране, том изменом, увећана је криминална количина кроз безброј чињеница које нису

биле садржане у изреци првобитно донете пресуде, а изрека укинуте пресуде је за суд морала представљати границу чињеница и околности које су предмет доказивања током поновног поступка, на који начин је у вези са истакнутом битном повредом одредаба кривичног поступка повређена и забрана преиначења на штету окривљеног прописана одредбом члана 453. ЗКП, обзиром да је ранија пресуда, која је повољнија по окривљеног у погледу описа радњи извршења кривичних дела, укинута по жалби браниоца окривљеног. Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче да се у радњама окривљеног не стичу сви елементи бића кривичног дела обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 1. и 2. Кривичног законика, будући да окривљени не може имати својство активног субјекта предметних кривичних дела, јер је уговор о хранитељству закључила његова супруга, а чињеница да су оштећене смештене на основу одлуке надлежног органа и да је одређено да им хранитељ буде и ту улогу у погледу васпитања, чувања и неге врши супруга окривљеног, не значи да аутоматски такву исту улогу према истима има и сам окривљени. Исте повреде, према наводима поднетог захтева, учинио је и другостепени суд, потврђујући првостепену пресуду.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Аце Терзића, Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Супротно изнетим наводима, Врховни касациони суд налази да правноснажним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, обзиром да је оптужни акт у поновном поступку прецизиран сходно упутству из решења Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 759/17 од 06.07.2017. године, којим је укинута пресуда Вишег суда у Краљеву К 22/16 од 15.03.2017. године и исто је учињено у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а јавни тужилац је овлашћен да током трајања кривичног поступка, до правноснажног окончања истог, располаже оптужним актом, сходно овлашћењима из члана 43. став 2. тач. 5) и 6) ЗКП у вези члана 409. став 1. ЗКП.

Такође, Врховни касациони суд налази да се у описаним радњама окривљеног описаним под тачком 1. изреке првостепене пресуде стичу сва битна законска обележја продуженог кривичног дела обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 2. КЗ, а у радњама описаним под тачком 2. изреке правноснажне пресуде, сва битна обележја продуженог кривичног дела обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 1. КЗ, и то како објективна која се тичу радњи извршења кривичних дела тако и субјективна обележја наведених дела, за која је правноснажно оглашен кривим.

На истакнуте повреде, бранилац окривљеног Аце Терзића указивао је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и у погледу учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП у образложењу пресуде на страни 2. у последњем ставу и на страни 3. у првом ставу, а у погледу повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1)

ЗКП, на страни 5. у првом ставу, дао разлоге за своје закључке да се у конкретном случају не ради о прекорачењу оптужбе, као и да се у радњама окривљеног описаним под тачком 1. и 2. изреке првостепене пресуде стичу сва битна обележја тих кривичних дела, које разлоге Врховни касациони суд прихвата и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује.

У вези са истакнутом битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП је и повреда из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП у вези са одредбом члана 453. ЗКП којом је прописано да ако је изјављена жалба у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције. Врховни касациони суд налази да, нижестепени судови у поновљеном поступку, након укидања раније првостепене пресуде, нису прекршили забрану преиначења на горе (*reformatio in reius*) прописану цитираном законском одредбом, с обзиром да нису изменили пресуду на штету окривљеног нити у погледу правне квалификације кривичног дела, нити у погледу кривичне санкције, па су наводи захтева изнети у погледу истакнуте повреде, оцењени неоснованим, из следећих разлога:

Наиме, раније укинутом првостепеном пресудом Вишег суда у Краљеву К 22/16 од 15.03.2017. године, окривљени Ацо Терзић је био оглашен кривим због извршења продуженог кривичног дела обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 2. у вези члана 61. Кривичног законика, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 4 године, због продуженог кривичног дела обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 2 године и кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 2 месеца и новчана казна у одређеном износу од 100.000,00 динара, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 5 година и 6 месеци, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору у периоду од 17.03.2016. године до 01.04.2016. године и на новчану казну у одређеном износу од 100.000,00 динара, а у поновљеном кривичном поступку је правноснажно оглашен кривим због извршења истих кривичних дела и изречена му је истоветна јединствена казна како је напред наведено.

Очигледно је из списка предмета да је јавни тужилац детаљније прецизирао оптужни акт, да је суд извео у наставку поступка одговарајуће доказе, да странке нису имале нових и других доказних предлога, па је доказни поступак завршен, а суд поступио у свему сагласно одредбом члана 411. став 1. и 2. ЗКП. Према томе, у овом кривичном поступку није учињена повреда поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП у вези члана 453. ЗКП, имајући у виду напред наведене разлоге, а пре свега јер је окривљени оглашен кривим и осуђен за кривична дела са истим законским обележјима, која произилазе из одлучних чињеница наведених у оптужном акту, неизмењеном у погледу криминалне активности и воље окривљеног.

Упоређивањем правне квалификације, очигледно је да је окривљени побијаном првостепеном пресудом оглашен кривим за иста кривична дела за која је оглашен кривим

и осуђен ранијом првостепеном пресудом, а када је у питању кривична санкција, окривљени је осуђен на исту кривичну санкцију – јединствену казну затвора у трајању од 5 година и 6 месеци, при чему је казна која је окривљеном утврђена за продужено кривично дело обљуба злоупотребом положаја из члана 181. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика – казна затвора у трајању од 1 године и 6 месеци, блажа је од казне која је окривљеном утврђена за наведено кривично дело претходном првостепеном пресудом.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа-судија,
Зоран Таталовић, с.р.**